

Lørdag 20
Søndag 21

Ferdig på ei helg

VANSKELIGHETSGRAD:

“Lette skillevegger i gips og andre platematerialer er sjelden bærende. Er veggen av gassbetong eller murstein, kan den derimot fort være bærende.”

FØR DU GÅR I GANG

Materialer

- Sandsparkelmasse
- Gulvbord
- Lektebiter
- Oppklossing
- Maling
- Evt. tapet

Pris

Her er det brukt materialer for cirka 1000 kroner

Spesialverktøy

- Sirkel-/dykksag
- Bajonettsag
- Kubein
- Sparkel

Lørdag 09:00

Pass på installasjonene i skillevegger

Det er ofte elektriske installasjoner på eller i en skillevegg. De skal du få elektrikerer til å frakoble og eventuelt legge om før du setter i gang.

Gjør stua større på ei helg

Det tar bare ei helg å bygge om to stuer til én. Med nøye planlegging og noen forberedelser, kan du fjerne en ikke-bærende vegg og reparere gulv, vegg og tak i løpet av bare to dager.

Det kan være mange gode grunner til å fjerne en vegg. Kanskje du har fått et barnerom til overs, eller du har bare et rom som ikke blir brukt. Det gir mulighet for å utvide stua, eller som i vårt tilfelle; å lage en stor og funksjonell spisestue.

Det er en helt avgjørende forskjell på skilleveggene inne i huset, som du må være oppmerksom på før du setter i gang med å rive dem ned. De fleste skillevegger er såkalte lettvegger, som oftest av tre og plater, eller av lettbetong, som tilfellet er her. Noen av veggene står oppå gulvet, andre deler gulvet slik at du må reparere gulvet etterpå. Felles for lette, ikke-bærende vegger er at de enkelt

kan fjernes. Men noen ganger vil en eller flere av bygningens innvendige vegger være en del av den bærende konstruksjonen, der veggen understøtter sperrer eller bjelker. Da kan du ikke bare fjerne veggen.

Er veggen bærende, skal det understøttes og legges opp stålbjelker – dette er absolutt ikke gjør det selv-arbeid. Spesielt fordi forsikringen din ikke dekker skaden hvis huset får skader du påfører det selv.

Hvis du har tegninger over huset ditt, vil du kunne se hvilke vegger som inngår i den bærende konstruksjonen. Er du i tvil, skal du kontakte en byggeknyndig som kan råde og veilede deg før du begynner.

Lørdag

Forberedelser

Start med å dekke til. Med det grove og tunge verktøyet og veggmaterialene kan du fort komme til å lage hakk i gulvet. Derfor kan det være en god idé å dekke til med plater som beskytter gulvet mye bedre enn filt, papir eller plast. Harde masonittplater er billige og perfekte til grovere tildekking.

Selv om du godt kan banke ned veggene direkte, er det ofte en god idé å gjøre rivingen i riktig rekkefølge. Da er det lettere å få materialene fra hverandre, og du kan ofte bevare lister og andre materialer intakte, slik at du kan bruke dem igjen, for eksempel til reparasjoner der veggen er fjernet.

1 Beskytt gulvet før nedrivingen.

Legg et par harde masonittplater på gulvet på begge sider av veggen, og teip dem fast med en bred og sterk teip.

[før] Stuene var delt av en kjedelig skillevegg. Vi ville gjerne ha én stor stue, så vi rev ned vegg.

En lett skillevegg av porebetong fjernes på et par timer. Det er ikke det som tar lengst tid.

2 Fotlistene fjernes enkelt med et kubein. Skal du bruke listene igjen, kan du med fordel skjære i overgangen inn mot vegg med en hobbykniv. Da er listene enklere å få hele av vegg.

3 Bevar omrammingene hele hvis du vil bruke døren og karmen et annet sted i huset. Her er det plastomramminger som fjernes forsiktig.

4 Fjern de siste listene. Det kan være feilister ved terskelen, som her, eller skyggelister under taket. Små lister løsnes mest skånsomt med et bredt stemjern.

Lørdag
20
Søndag
21

Ferdig på ei helg

Lørdag 10:00

“Før du river vegg, er det en god idé å lukke dørene til resten av huset og eventuelt dekke til møbler og annet med plast. Nedrivingen støver en del, uansett hvilket materiale vegg er bygget av.”

Lørdag 11:00

Bajonettsagen kan skjære i alt

Både når du skal skjære vegg i mindre biter, og når dørkarmen skal frigjøres, er bajonettsagen effektiv. Sørg for å ha blad som passer til de forskjellige materialene.

Lørdag 12:00

Tenk på deg selv – pass på støv og splinter

Det er ikke bare huset som utsettes for støv. Du bør også beskytte deg selv mot støv i øyne og lunger under arbeidet. Så på med både støvmaske og et par sikkerhetsbriller.

Støvmaske

Sikkerhetsbriller

Avmonter døren

I mange tilfeller er det en dør i den skilleveggen som skal fjernes. Ved å bevare karmen intakt i stedet for å brette den i stykker med kubeinet, kan du bruke dør og karm senere et annet sted i huset.

En dørkarm er normalt bare festet i sidene. Gamle dører med spiker, og nyere dører med skruer. Er karmen spikret fast, er det enklest å skjære over spikerne mellom karmen og vegg. Bruk en bajonettsag med baufilblad eller en vanlig baufil. Er døren skrudd fast, skrur du bare ut skruene.

1 Start med å fjerne dørbladet.

Enten ved å løfte det av hengslene, eller som her ved å løsne innstikks-hengselet og trekke døren av karmdelen.

Rens skruen for maling, slik at du får tak med skrutrekkeren.

2 Platen over døren fjernes. Her går de loddrette karmene helt til taket, og det er lukket av med en plate mellom overkanten av døren og taket. Platen fjernes så vi kan komme til alle skruene.

3 Skru løs karmen. Er karmen skrudd, kan du som regel skru ut skruene igjen. Gammeldagse skruer med rett spor tas enklest med en håndskrutrekker. Til stjerne- og torxspor er skrumaskinen grei.

4 Spikere og vanskelige skruer sages over. Kan du ikke skru skruene, eller er karmen spikret fast til vegg, må du sage løs karmen. Stikk bajonettsagen eller en baufil inn mellom karm og vegg, og sag over skruen eller spikeren.

5 Vipp ut karmen, og løft den vekk. Når alle skruer eller spiker er fjernet eller skåret over, kan du vippe karmen ut av hullet og sette den vekk.

TIPS: Teip fast terskelen, slik at karmen holdes i fasong mens du flytter den rundt.

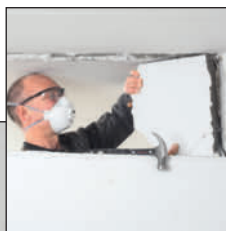
Fjern vegg

Nå er det bare å gå i gang med det grove verktøyet. Sjekk at du har husket å lukke dørene til resten av huset, og at du har dekket til møbler, lamper og annet som ikke skal dekkes av støv.

På den ene siden av døren skal vegg fjernes helt. Start ovenfra med et vannrett snitt under taket, og bank det første veggstykket løs. Etterpå kan du komme til med bajonettsagen og skjære ned vegg i passende stykker.

Har du en gipsvegg, går det litt lettere. Da kan du bare begynne å sage løs. Når du vel å merke vet hvor eventuelle ledninger i vegg går.

Den øverste delen av vegg bankes løs og fjernes stykke for stykke.

1 Skjær i hjørnene med en hobbykniv. Da unngår du at tapetet på vegg eller filten i taket blir trukket med når du fjerner vegg. Dette gjør det enklere å reparere overgangen senere.

2 Start med et vannrett snitt, 20-30 cm under taket. Velg et passende blad, og la bajonettsagen gjøre hele jobben.

3 Resten av vegg fjernes med vannrette og loddrette snitt. Når det er plass til bajonettsagen, går det fort å fjerne resten av vegg, som bare skjæres opp i passende biter og fraktes vekk.

4 Fjern de siste stumpene med hammer og meisel. Spesielt den nederste delen av vegg, som går gjennom gulvet, kan være vanskelig å få opp. Lag små biter, og lirk dem opp.

5 Avslutt lørdagen med å sparkle overgangene mot de andre veggene og taket. Bruk en medium grov sparkelmasse, og fjern så mye av tapetet at du kan komme til med en bred sparkel.

Hvis du vil beholde et lite stykke vegg

Ofte kan det være lurt å etterlate en bit av vegg. Vi viser hva du gjør i så fall.

På den ene siden av døren skal det være igjen et stykke av vegg. Derfor streker vi opp med en rettholt og et vater der det skal sages. Du kan også bruke bare et langt vater – hvis du da ikke er den lykkelege eier av et laservater. Deretter skjærer du et helt rett, loddrett snitt med en vanlig hondsag eller en porebetongsag. Enden lukker du med et bord, som limes på med monteringslim.

Mål opp, og slå en loddrett strek fra tak til gulv der vegg skal gå. Dermed har du noe å skjære etter.

I vegg av tre og plater kan du bruke en vanlig hondsag. I porebetong bruker du en spesialsag som den på bildet.

Lukk hullet i gulvet

For å lukke overgangen mellom de to gulvene, der veggen har stått, skal du bruke et bord med samme tykkelse som gulvene. Overgangen vil alltid bli synlig når bordet skal ligge på tvers, men det gir sammenheng når bordet passer i tresort og farge. Du kan med hell også velge en kontrastfarge på bordet i overgangen.

Vi legger bordet rett ned i mellomrommet. Det har altså ikke kontakt med de eksisterende gulvene med for eksempel fjær og not. Derfor skal understøttningene ligge tett, med maksimalt 40 cm mellom, gjerne tettere, slik at gulvet ikke svikter. Understøttningene klosses opp og skrues til gulvene på begge sider.

“ Tenk godt gjennom prosjektet. Det har mange prosesser. Men har du alle materialene og verktøyet klart, så er det bare å sette i gang.

Skjær av fjæren på bordet. Mål og merk opp på gulvet hvor det skal ligge.

1 Skjær kantene på begge sider med en sirkel- eller dykksag. Styr sagen med en føringsskinne eller et anlegg av et rett bord. Snittene skal være parallelle, og åpningen cirka 1 mm bredere enn bordet.

Skrus fast bordet med 5 x 40 mm skruer i hver understøtting.

3 Legg bordet ned på plass. Her er det i flere biter. Da skal skjøten ligge på en understøtting, og fjær og not skal limes før du skrur fast bordet.

2 Skru fast understøttinger gjennom gulvene. Bruk lektebiter, som er så lange at de rekker minimum 5 cm inn under gulvet på begge sider. Kloss dem opp, slik at de hviler på underlaget.

4 Skjul skruene under propper. Hvis du undersenker skruene, kan du skjule hodene med propper som du lager av en gulvbordbit og et proppborsett. Proppene limes i og slipes ned.

I den nye, store spisestua er det bare det tverliggende bordet i gulvet som avslører hvor det har stått en vegg.